

ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය - 2018

1.1 මතය වියාවනය

ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය වියාවනය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය වියාවනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය වියාවනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ වියාවනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අධිකාරිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අධිකාරිය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අධිකාරියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අධිකාරියේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්ථානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම් යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අධිකාරියේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති,

පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අධිකාරිය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07 හි 20 වන ඡේදය අනුව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කිරීමේදී සියලුම මූල්‍ය නොවන අයිතම් බදු පෙර ලාභයට ගැලපිය යුතුය. එහෙත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරියේ මුදල් ප්‍රවාහය සකස් කිරීමේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පරිපාලන වියදම් යටතේ දක්වා තිබූ රු. 113,638,189 ක් වූ බොල් ණය හා අඩමාන ණය වෙන් කිරීම ගලපා නොතිබුණි.	ඌණ හා අඩමාන ණය වෙන්කිරීම සඳහා රු.113,638,189 ක මුදල මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ගැලපීමට ඉදිරියේ දී කටයුතු කරනු ලැබේ.	සෘජු ක්‍රමය යටතේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශ සකස් කිරීමේදී මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය සෙවීමට මූල්‍ය නොවන අයිතම වල වෙනස්වීම බදු පෙර ලාභයට ගැලපිය යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16 හි 51 වන ඡේදය අනුව ස්ථාවර වත්කම්වල ඵලදායී ජීවකාලය හා සුන්බුන් අගය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කර වෙනසක් සිදු වන්නේ නම් එම වෙනස ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 8 ප්‍රකාරව ගිණුම්වලට ගැලපුම් කළ යුතු වුවත් අධිකාරිය සතු 2018 දෙසැම්බර් 31 දින ශුද්ධ අගය රු. මිලියන 86,019 ක් වූ වත්කම් වර්ග 6 ක් සමාලෝචනයට භාජනය කර නොතිබුණි.	ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව අදාළ සමාලෝචනය වත්කම් අයිතම් 05 ක් සඳහා සිදුකර ඇති අතර මෙසේ සමාලෝචනය කිරීමේ ක්‍රියාපිළිවෙල පත්කරන ලද කමිටුවක් මගින් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන බවට මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වූ සටහන් අංක 53 මගින් හෙළිදරව් කර ඇත	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2017 නොවැම්බර් සිට මෙහෙයුම් කටයුතු නතරකර තිබූ අධිකාරියේ පරිපාලිත සමාගමක් වූ මාගම්පුර වරාය කළමනාකරණ සේවා (පුද්ගලික) සමාගම විසින් පුද්ගලික බැංකුවකින් ලබාගෙන තිබූ ඇ.ඩො. මිලියන 24 ක් වූ ණය මුදල එම සමාගම විසින් පියවා නොතිබූ අතර මෙම වාර්තාවේ දින වන විට ණය පියවීම සඳහා සමාගම සතුව ප්‍රමාණවත් මුදල්	වාර්තාවේ සඳහන් පරිදි එන්නර වාසියක් ලැබී ඇති අතර ඒ පිළිබඳව අවධාන නෛතික පියවර ගනිමින් පවතී.	අදාළ නීත්‍යානුකූල පසුබිම පිළිබඳ සලකා බලා අධිකාරිය විසින් අවධාන පියවර ගත යුතුය.

නොපැවතුණි. කෙසේ වුවද ණය මුදල සඳහා ඇපකරු වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියට විරුද්ධව හිඟ ණය ශේෂය වූ ඇ.ඩො. මිලියන 22.3 ක් අයකර ගැනීම සඳහා නඩු පවරන බවට අදාල බැංකුව විසින් එන්තරවාසියක් 2019 අප්‍රේල් 02 දින අධිකාරිය වෙත යොමු කර තිබුණි. තවද අධිකාරිය විසින් මේ සඳහා අසම්භාව්‍ය බැරකම් වෙන්කිරීමක්ද කර නොතිබුණි.

1.5.2 එකභතාවයක් නොමැතිව ගිණුම්වලින් ඉවත් කිරීම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ)හම්බන්තොට වරාය ඉදිකිරීම සඳහා ලබාගෙන තිබූ විදේශ ණයවලින් 2017 නොවැම්බර් 30 දිනට අධිකාරියේ ගිණුම්වල ඉතිරිව පැවති රු.මිලියන 147,746 ක ණය ශේෂය මහා භාණ්ඩාගාරයේ එකභතාවකින් හෝ කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව අධිකාරිය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ඉවත් කර තිබූ අතර ඒ හේතුවෙන් රජයේ කිසිදු ගිණුමක එම ණය මුදල් ඇතුළත්ව නොතිබුණි. මහා භාණ්ඩාගාරයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ ලේඛන අනුව, 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම ණය ශේෂය රු.මිලියන 179,546 ක් විය. කෙසේ වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටද මෙම ණය ගිණුම්ගත කිරීම පිළිබඳව දෙපාර්ශවය අතර එකභතාවයකට එළඹ නොතිබුණි.</p>	<p>එකභ නොවේ. හම්බන්තොට වරායට අදාල විදේශ ණය සඳහා ගිවිසුම් වලට එළඹී ඇත්තේ රජය සහ මහා භාණ්ඩාගාරය වන අතර, අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් මගින් ණය ආපසු ගෙවීමේ කටයුතු ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙත පවරා තිබිණි. ඒ අනුව වරාය අධිකාරිය විසින් අදාල ණය සහ පොලී ගෙවීම සිදු කර ඇත.</p>		<p>අදාල කරුණු පිළිබඳව මහා භාණ්ඩාගාරය සමග සාකච්ඡා කර අවසන් එකභතාවයකට පැමිණීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>ඉහත ණය මුදලට අදාලව 2017 නොවැම්බර් 30 දක්වා කාලයට ගණනය කරන ලද විදේශ විනිමය පරිවර්තන අලාභය රු.මිලියන 31,544 ක්ද අධිකාරියේ ගිණුම්වලින් ඉවත් කර තිබූ අතර 2017 නොවැම්බර් 30 දින සිට 2018 දෙසැම්බර් 31 දක්වා විදේශ විනිමය සමුච්චිත අලාභ වූ රුපියල් මිලියන. 28,396 ක්ද ඇතුළුව මෙම ණය මුදල සම්බන්ධයෙන් 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම්වලට ඇතුළත් කර නොතිබූ සමුච්චිත විදේශ විනිමය පරිවර්තන අලාභය රු. මිලියන 59,940 ක් වී තිබුණි.</p>	<p>2017 ජූලි මස 25 වන දින අංක 17/1580/737/018 -II දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයේ (III) යටතේ ණය මුදලේ ආපසු ගෙවීමට ඇති මුලු ශේෂය මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් දරනු ලබන බව ද හම්බන්තොට වරාය ආශ්‍රිත ණය මුදල් පිළිබඳ සේවා කටයුතු තවදුරටත් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය නොවන බවද රජය සහතික වී ඇත. ඒ අනුව අදාල ණය ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ඉවත් කර ඇති බව 2018.02.23 දින ලිපිය මගින් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත දන්වා ඇත.</p>		

1.5.3 නිරවුල් නොවූ ලැබිය යුතු දෑ

විගණන නිරීක්ෂණය

හම්බන්තොට වරාය ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගත් ණය වෙනුවෙන් අධිකාරිය 2017 වර්ෂයේදී ගෙවන ලද රු. මිලියන 5056 ක් ඇතුළුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 5149.9 ක මුදලක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා තිබුණ ද 2019 සැප්තැම්බර් 30 දිනතෙක් එම මුදල් අධිකාරිය වෙත ලැබී නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

අදාල මුදල ආපසු වරාය අධිකාරියට ලබා දෙන ලෙස 2017 අගෝස්තු 30, 2017 දෙසැම්බර් 28 සහ 2018 නොවැම්බර් 19 යන දිනයන්හි දී ලිපි යවා ඇති අතර 2019 පෙබරවාරි 12 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් මගින් දැනුම් දී ඇත. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණය පරිදි අදාල මුදල් ලබා ගැනීම සඳහා සාකච්ඡාවක් ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා වරාය හා නාවික සහ දක්ෂිණ සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් භාණ්ඩාගාර ලේකම් වෙත 2019 අප්‍රේල් 10 දින ලිපියක් ද යවා ඇත.

නිර්දේශය

ලැබිය යුතු දෑ අය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට දින 30 ක් වූ ණය කාලසීමාව ඉක්මවූ නැව් නියෝජිත ණයගැති ශේෂය රු. 793,273,839 ක් විය. එය මුළු නැව් නියෝජිත ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 28 ක් විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

දින 30 ඉක්ම වූ ණයගැති නිවැරදි ශේෂය පහත පරිදි වේ.

කොළඹ වරාය	රු. 756,924,136.35
ත්‍රි.මලය වරාය	රු. 2,041,423.74
ගාල්ල වරාය	රු. 34,308,279.55
	රු. 793,273,839.64

නිර්දේශය

ණය කලාසීමාව ඉක්මවූ ණයගැති ශේෂයන් අය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත 11 වගන්තිය හා 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරිය විසින් ස්ථාවර සහ කෙටිකාලීන තැන්පතු වල ආයෝජනය කරන ලද රු. මිලියන 35,935 ක් සඳහා මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ

එකඟ නොවේ. 2018 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද තැන්පතු මුදල සඳහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින්

නීතිමය විධිවිධාන ප්‍රකාරව ස්ථාවර තැන්පත් වල මුදල් අයෝජනය කිරීමේදී මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ

වක්‍රලේඛයේ 8.2.2 වගන්තිය.

එකඟතාවය නොතිබුණි.

ලැබී

ලිපියක් යවා ඇති අතර අදාළ අනුමැතීන් ලබාගැනීම අපගේ පාලනයෙන් තොර වේ.

එකඟතාවය ලබාගත යුතුය.

(ආ)1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත 10 (5) වගන්තිය

රාජ්‍ය සංස්ථාවක යම් වර්ෂයක අතිරික්තයක් තිබේ නම් පනතේ දක්වා ඇති අඩු කිරීම් කළ පසු ඉතිරිය ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතුය. එසේ වුවද 2016 සිට 2018 දක්වා වර්ෂවල දී අධිකාරිය ලබා තිබූ එකතුව රු.මිලියන 18,607.12 ක් වූ ශුද්ධ ලාභ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කර නොතිබුණි. තවද ඉහත ලාභ තුළ දීර්ඝ කාලීන බදු පදනම මත පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දී ඇති දකුණු ආසියාතික පිවිසුම් පර්යන්තය (SAGT) හා කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහාලුම් පර්යන්තය යන (CICT) පර්යන්තවල මෙහෙයුම් කටයුතු වල නිරතව සිටින සමාගම් දෙකෙන් අධිකාරිය විසින් 2016 සිට 2018 දක්වා අයකර තිබූ එකතුව රු.මිලියන 5,989 ක් වූ බදු කුලී හා එම කාලය සඳහා රාජ්‍ය භාගය ලෙස අයකරගත් එකතුව රු.මිලියන 7,617 ක් ද ඇතුළත් වී තිබුණි. මෙම ආදායම් වරාය සෘජු මෙහෙයුම් ආදායම් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

එකඟ නොවේ. ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය පනත අනුව ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය පිහිටුවීමේදී රජය විසින් දරන ලද ප්‍රාග්ධනයෙන් (Equity Capital) 8% ක උපරිමයකට යටත්ව ලාභාංශ ලබාදිය යුතු බව සඳහන් කර ඇත. කෙසේ වුවත් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියට ලාභාංශ ගෙවීමෙන් නිදහස් කර ඇති බව 2018.04.24 දිනැති ලිපිය මගින් දැනුම් දී ඇත. ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් ජාතික වැදගත්කමකින් යුතු වරාය ව්‍යාපෘති සඳහා ලබාගත් ණය මුදල් පියවීම ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින්ම සිදුකරන බැවින් අදාළ නිදහස් කිරීම සිදුකර ඇත.

රාජ්‍ය සංස්ථාවක යම් වර්ෂයක අතිරික්තයක් තිබේ නම් පනතේ දක්වා ඇති අඩු කිරීම් කළ පසු ඉතිරිය ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතු බව සඳහන් වන බැවින් මුදල් පනතේ සඳහන් ආකාරයට අතිරික්ත මුදල් ඒකාබද්ධ අරමුදලට ලබාදිය යුතුය.

SAGT හා CICT පර්යන්තවලින් ලැබුණු වාර්ෂික බදුකුලී හා රාජ්‍ය භාගය සෘජු මෙහෙයුම් ආදායම යටතේ නොව වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම යටතේ දක්වා ඇත.

(ඇ)2015 මැයි 25 දිනැති අංක පීඊඩී 1/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 2.3 හා 3.1 වගන්ති

නියැදි පරීක්ෂාවකදී හෙළිදරව් කර ගත් පරිදි වක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට පටහැනිව මාසික ඉන්ධන දීමනා ලෙස නිලධාරීන් 135 දෙනෙකු සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මාසයේදී පමණක් ඉන්ධන ලීටර් 10,764 ක් ලබාදී තිබුණි.

මෙම දීමනා ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා ලිපියක් යොමු කළද මෙතෙක් ඒ සඳහා අනුමැතිය ලැබී නොමැත.

පවත්නා වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) 2016 අප්‍රේල් 29 දිනැති අංක පීර්ඩ් 03/2016 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය

උපයන විට ගෙවීම් බදු, පුද්ගලික වැටුපෙන් අඩු කර ගෙවිය යුතු වුවද අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා වූ එම මුදල් අධිකාරියේ අරමුදල්වලින් ගෙවා තිබුණි. 2018 වර්ෂය සඳහා එසේ ගෙවන ලද රු.මිලියන 479 ක් ද ඇතුළුව 2011/2012 තක්සේරු වර්ෂයේ සිට 2018 දෙසැම්බර් මාසය දක්වා එකතුව රු. මිලියන 2,841 ක උපයන විට ගෙවීම් බදු අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවා තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියෙහි සේවකයන් වෙනුවෙන් උපයනවිට බදු ගෙවීම් 1997 අප්‍රේල් මස සිට ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර මේ දක්වාම මාසිකව සිදු කරනු ලැබේ. මෙම තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් වූ එවකට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයේ පිටපත අමුණා ඇත.

2006 අංක 10 දරණ දේශීය ආදායම් පනත අනුව මෙම ගෙවීම් නිලධාරීන් විසින් කල යුතුය.

තවද මෙම ගෙවීම් ආරම්භ කළ විට අප වෙත ලැබී ඇති විගණන විමසුමක පිටපතක් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ද යොමු කර තිබූ හෙයින් මේ සම්බන්ධව මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව ලිඛිත එකඟතාවක් පල කර ඇති අතර බදු මත බදු ගෙවීම් සිදු කරන්නේ නම් සේවා යෝජකයා විසින් බදු මුදල ගෙවීම පිළිබඳව දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව ද විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව අදාළ ලිපියේ සටහන් කර ඇත.

(ඉ) 2011 මාර්තු 07 වන දිනැති දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිකුත් කර ඇති 2015 ජූලි 06 දිනැති අංක එස්ඊ සී/2015/05 දරන වක්‍රලේඛය

රාජ්‍ය ආයතනවල සේවා නියුක්තිකයන් වෙත ප්‍රසාද මුදල් ගෙවීමේදී ඒ මත උපයන විට බදු අඩු කළ යුතු නමුත් එම බදු නිලධාරීන්ගෙන් අයකිරීමකින් තොරව අධිකාරියේ අරමුදල්වලින් ගෙවා තිබුණි.

මේ වන විට සේවකයින් වෙනුවෙන් උපයන විට බදු ගෙවීම පිළිබඳව සාධනීය තීරණයක් ගැනීම සඳහා මානව සම්පත් කොට්ඨාශයේ හා මුදල් කොට්ඨාශයේ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් නම් කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සභාපතිතුමා වෙත පවරා ඇති අතර එම කමිටුව වෘත්තීය සමිති ද සමඟ සාකච්ඡා කොට පිරිවැය අවම වන ආකාරයේ යෝජනාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරන ලෙස දන්වා ඇත.

වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව උපයන විට බදු ගෙවිය යුතුය.

(ඊ)2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිපීඅයි/2002/2 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය

අධිකාරිය සතු පිරිවැය රු.මිලියන 452 ක් වූ පරිගණක, උපාංග හා මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් වෙනම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

තොරතුරු පද්ධති කොට්ඨාශය විසින් පරිගණක උපාංග හා මෘදුකාංග සම්බන්ධ නැවත සමීක්ෂණයක් සිදුකර පරිගණක වත්කම් ලේඛණය සකස් කරන ලද අතර එය මුදල් කොට්ඨාශයේ වත්කම් ලේඛණය හා සැසඳීම කරමින් පවතී.

පරිගණක මෘදුකාංග සඳහා වෙනම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

(උ)2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 40 (1) හා (3) වගන්තිය, 2009 ඔක්තෝබර් 01 දිනැති අංක ඩීඑම්පී/2009 (3) දරන කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛය හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන සඳහා වූ අභ්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන් අංක 1110.A1

අභ්‍යන්තර විගණනයේ ස්වාධීනත්වය ආරක්ෂා වීම පිණිස අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා පාලක මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කල යුතු වුවත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා එක් එක් අංශ ප්‍රධානීන් වෙත නිකුත් කර තිබුණි.

එකඟ නොවේ. ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ සංයුක්ත සැලැස්ම හා ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය (Organizational Chart) හි පැහැදිලිව ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක ස්වාධීනව කටයුතු කළ හැකි අයුරින් සෘජුවම සභාපති වෙත වගකියන තනතුරක් ලෙස කටයුතු කරන අතර වාර්තාවේ සඳහන් කරන කරුණු වලින් එම තනතුරෙහි ස්වාධීනත්වයට කිසිදු හානියක් සිදුවී නැති බවත් පෙන්වා දෙනු කැමැත්තෙමි.

අභ්‍යන්තර විගණනය විසින් ඉටු කරන විගණන කටයුතු පිළිබඳව සභාපති වරයාගේ දැන ගැනීම සඳහා සහ එම නිවැරදි කිරීමේ කටයුතු පිළිබඳව සභාපතිවරයාගේ අවධානය යොමු වීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා සභාපතිවරයාට යොමු කළ යුතුය.

(ඌ)2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී /12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයෙහි, 9.3.1 වගන්තිය

අධිකාරියේ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය 2019 අප්‍රේල් 30 දින දක්වාම අනුමත කරගෙන නොතිබුණි.

නව බඳවා ගැනීම් පරිපාටිය සකස් කිරීමේදී හඳුනාගත් දුර්වලතාවයන් මගහරවා ගැනීමට ක්‍රියා කරනු ලැබේ.

විධිමත් බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියක් සකස් කර අදාළ අනුමැතීන් ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(එ)2018 ජූලි 18 දිනැති අංක 03/2018 දරන මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ චක්‍රලේඛය

චක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට පටහැනිව 2018 වර්ෂයේදී අධිකාරියේ නිලධාරීන් 560 දෙනෙකුට මාසිකව රු. 17,700 සිට රු. 31,150 බැගින් වැටුප් වැඩිකර තිබුණි.

භාණ්ඩාගාර නිරීක්ෂණ සැලකිල්ලට ගෙන ගෙවීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයක් ගෙන ඇති අතර 2018-07-02 දිනැති කළමණාකාර සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපිය අමුණා ඇත.

කළමණාකාර සේවා දෙපාර්තමේන්තු වේ ලිපිය මගින් ගෙවීම අනුමත කර නොතිබූ අතර වැටුප් ව්‍යුහය සමාලෝචනය කරන ලෙස දන්වා තිබුණි. ඒබැවින්

අදාළ වකුලේඛ විධිවිධාන ඉක්මවා කටයුතු නොකළ යුතුය.

<p>(ඒ)2018 පෙබරවාරි 15 දිනැති අංක 01/2018 දරණ වෙළඳ හා ආයෝජන වකුලේඛයෙහි 1.9 (i) හා 3.4 වගන්තිය</p>	<p>ඉහත වකුලේඛයෙහි විධිවිධාන වලට පටහැනිව අධිකාරියේ සේවයේ නියුතු නිලධාරියෙකුට සහනදායී තීරු බදු පදනම මත වාහන ආනයන බලපත්‍රයක් ලබා දීම සඳහා සක්‍රීය සේවා කාලය ගණනය කිරීමේදී එම නිලධාරියා වැඩ තහනමකට ලක්ව සිටි මාස 6ක කාලයද සක්‍රීය සේවා කාලයක් ලෙස ගණනය කර තිබුණි. මේ අනුව අධිකාරිය විසින් ලබා දී තිබූ නිර්දේශය මත ඉහත නිලධාරියාට තීරු බදු සහන මත මෝටර් රථයක් ආනයනය සඳහා බලපත්‍රයක් නිකුත් කර තිබුණි.</p>	<p>විගණන විමසුමට පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>වකුලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
---	--	---	---

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමුභයේ ලාභය රු. මිලියන 4,339 හා අධිකාරියේ ලාභය රු. මිලියන 4,247 විය. ඉකුත් වර්ෂයේ සමුභයේ සහ අධිකාරියේ ලාභය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 12,052 ක් සහ රු. මිලියන 12,095 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමුභයේ සහ අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිවෙලින් රු. මිලියන 7,713 කින් සහ රු. මිලියන 7,848 කින් අඩු වී තිබුණි. පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව විදේශ විනිමය අලාභය රු. මිලියන 9,123 කින් වැඩිවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය අඩු වීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

- i. පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව ආදායම රු. 3,156,669,222 කින් හෙවත් සියයට 8.9 කින් සහ වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම රු. 4,653,276,542 කින් හෙවත් සියයට 67 කින් වර්ධනය වී තිබුණි.
- ii. 2017 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සෘජු වියදම්, පරිපාලන වියදම් සහ විදේශ විනිමය අලාභය පිළිවෙලින් සියයට 5.5 කින්, සියයට 12 කින් සහ සියයට 416 කින් වර්ධනය වී තිබුණි.

- iii. මුළු ආදායමට සාපේක්ෂව 2017 වර්ෂයේ සියයට 34.02 ක් වූ මෙහෙයුම් ලාභය 2018 වර්ෂය වන විට සියයට 40.19 දක්වා වැඩි වී තිබූ අතර 2017 වර්ෂයේ සියයට 27.51 ක්ව පැවති ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය 2018 වර්ෂයේදී සියයට 8.12 දක්වා අඩු වී තිබුණි. එසේම සෘජු මෙහෙයුම් ශුද්ධ ලාභය ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් විට 2017 වර්ෂයේ සියයට 19.43 ක්වූ අතර එය සමාලෝචිත වර්ෂයේ සියයට සෘණ 8.77 දක්වා අඩු වී තිබුණි.
- iv. 2017 වර්ෂයේ ජංගම අනුපාතය හා ක්ෂණික අනුපාතය පිළිවෙලින් 1.22:1 හා 1.20:1 ක් වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට එය පිළිවෙලින් 3.29:1 ක් හා 3.15:1 දක්වා ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී තිබුණි.
- v. අධිකාරියේ එක් සේවකයෙකුට දරණ ලද සාමාන්‍ය පිරිවැය සැලකීමේදී 2017 වර්ෂයේදී රු. 1,768,164 ක් වූ සේවක පිරිවැය 2018 වර්ෂයේදී රු. 2,072,257 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි. සේවක වැටුප් හා අතිකාල දීමනා ඉහළ යාම මේ සඳහා හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට අධිකාරියේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව සේවකයින් 1782 දෙනෙකු සේවයේ යොදවා තිබුණි. තවද අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කටයුතු (Operations) සඳහා සෘජුවම සම්බන්ධතාවයක් දක්වන අංශයන්හි සේවකයන් 384 දෙනෙකු පුරප්පාඩුව පැවතුණි. එසේම අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කටයුතු වෙනුවෙන් සෘජුවම සම්බන්ධතාවයක් නොදක්වන අංශ 15 ක සේවකයින් 574 දෙනෙකුගේ අතිරික්තයක් පැවතුණි. කෙසේ වුවද, 2018 වර්ෂය තුළදී සේවක අතිරික්තව පැවති අංශ වල සේවකයින් වෙනුවෙන් එකතුව රු. මිලියන 971 ක අතිකාල දීමනා ඇතුළු රු. මිලියන 4,688 ක් සේවකයන් වෙත අතිකාල දීමනා ලෙස ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව මෙහෙයුම් අංශය, සිවිල් ඉංජිනේරු අංශය හා යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු අංශයන්හි පවතින සේවා අවශ්‍යතාවය පදනම්ව පුරප්පාඩු පවතින තනතුරු සඳහා සේවකයින් බඳවා ගැනීමට නියමිතය. එක් එක් කොට්ඨාශවල දැනට සිටින සේවකයින් එම කොට්ඨාශයේ අවශ්‍යතාවය මත අතිකාල සේවයේ යොදවා ඇත.</p>	<p>කාර්ය මණ්ඩලය ඵලදායීව සේවයෙහි යොදවා අතිකාල වියදම් අඩු කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) හම්බන්තොට වරාය පරිශ්‍රයේ ගොඩ ගසා ඇති අධිකාරියට අයත් කැටගල් (Crushed Aggregate) සහ මීටර් 100,000 ක් ද කළු කුඩු (Quarry Dust) සහ මීටර්</p>	<p>හම්බන්තොට වරාය පළමු හා දෙවන අදියර ඉදිකිරීම් සඳහා අවශ්‍ය කළු කුට්ටි වරාය පිටත ඇති කළු කුට්ටි වලකින් ලබාගෙන ඇත. තවද එම කළු කුට්ටි වල මහවැලි අධිකාරියේ</p>	<p>කළු කුට්ටි, කළු කුට්ටි කුඩු, කළු කුට්ටි වෙනත් ආයතනයක් වෙත නොමිලේ ලබාදීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල</p>

11,250 ක් ද කළුගල් කුට්ටි (Rock Boulders) සංඛ්‍යා මිටර් 90,000 ක් ද හම්බන්තොට වරාය ඉදිකිරීමට සම්බන්ධ වූ චීන කොන්ත්‍රාත්කරුගේ දේශීය නියෝජිතයා වෙත නොමිලේ ලබාදීමට අවසර ලබා දී තිබුණි. ඉහත ද්‍රව්‍යවල පූර්ව අලෙවි මිල පදනම් කරගෙන වටිනාකම ගණනය කල විට අධිකාරියට දළ වශයෙන් රු.26,479,581 ක පාඩුවක් සිදු වන බව නිරීක්ෂණය විය. ඉහත පරිදි නොමිලේ කළුගල් ලබාදීම සඳහා ලබාගත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

බලපත් ඇති අයෙකුට අයිතිව ඇති අතර වයිනා හාබර් ඉංජිනේරින් කෝපරේෂන් සමාගම කළුගල් කුට්ටි සඳහා වන රාජ්‍ය භාගය අයිතිකරුගේ නමින් මහවැලි අධිකාරිය වෙත ගෙවා ඇත.

අනුමැතියක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

කුඩුකරන ලද මෙම කළුගල්වල ඉතිරි කොටස් වරාය භූමියේ තැන්පත් කර තිබුණි.

තවද වරාය ඉදිකිරීම් අතරතුර කැණීම් වලදී ලබාගත් කළුගල් කුට්ටි එවකට පැවති මාගම්පුර වරාය කළමනාකරණ (පුද්ගලික) සමාගම (MPMC) මගින් ඔවුන්ගේ Crusher යන්ත්‍රයක් ආධාරයෙන් කුඩුකර එම කොටස් ද වරාය භූමියේ තැන්පත් කර තිබුණි.

පසුව වරාය භූමියෙහි තැන්පත් කර තිබූ කළුගල් ඉවත් කිරීම සඳහා වරාය අධිකාරිය මගින් ටෙන්ඩර් කැඳවා බාහිර කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත ලබාදෙන ලදී.

එම කටයුතු සිදුවන අතරවාරයේ මෙම අමුද්‍රව්‍ය වෙනත් පාර්ශව මගින් අධිකාරියේ අනුදැනුමකින් තොරව ප්‍රවාහනය කරන බවටත්, හම්බන්තොට වරාය ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අමුද්‍රව්‍ය ද මේ සමග ප්‍රවාහනය කෙරෙන බවත් අපවෙත වාර්තා කර ඇත.

එසේම වයිනා හාබර් ඉංජිනේරින් කෝපරේෂන් සමාගම (CHEC) විසින් ද අදාළ අමුද්‍රව්‍ය ඔවුනට ද හිමි බව වරාය අධිකාරියට ලිඛිතව දන්වා ඇත. තවද හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමා විසින් ද වරායෙන් පිටතට කළුගල් ප්‍රවාහනය කිරීම නතර කරන මෙන් ලිඛිතව දන්වා ඇත.

ඉහත කරුණ පදනම්ව පුද්ගලික කොන්ත්‍රාත්කරුවකු හට ලබා දුන් එම

ගල් ප්‍රවාහනය කාට්‍රේකර් නවතා දමන ලදී. එසේම එම නතර කිරීම සම්බන්ධයෙන් හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමාද දැනුවත් කර ඇත.

(ඇ) 2011 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා රේගුව දැනුවත් කිරීමකින් තොරව ආනයනය කරන ලද දොඹකර 27 ක් සම්බන්ධයෙන් රේගුව විසින් පනවා තිබූ රු.මිලියන 1,580 ක්වූ රේගු දණ්ඩනය ලිහිල් කර ගැනීම සඳහා රේගු ආඥා පනතේ 165 වගන්තිය ප්‍රකාරව රේගු විමර්ශනයක තීන්දුවක් මත මුදල් අමාත්‍යවරයා වෙත අභියාචනයක් සිදු කල හැකි වුවද, අධිකාරිය විසින් අමාත්‍යවරයා වෙත එවැනි අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. කෙසේ වුවද, මේ සම්බන්ධයෙන් ගිණුම්වල රු.මිලියන 1,577.7 ක අසම්භාව්‍ය බැරකම් වෙන්කර තිබුණි. ඉහත කරුණ සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය අභියාචනාධිකරණයේ පවරන ලද නඩුව නිශ්චයා කොට තිබූ අතර ඉන් පසු අභියාචනාධිකරණයේ නියෝගයට එරෙහිව අභියාචනයක් ශ්‍රේණිගතව පවරන ලද ගොනු කර තිබුණි.

වාර්තාවේ සඳහන් කරුණු නිවැරදි වේ.

ආනයනය කරන ලද සියළු භාණ්ඩ රේගු ප්‍රකාශනයෙහි ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) අංක PE/PS/JCTL/GEN/2018 හා 2018 අප්‍රේල් 24 දිනැති අධිකාරියේ සභාපතිතුමා වෙත පිටපතක් සහිතව වරාය හා නාවික කටයුතු අමාත්‍යාංශය අමතන ලද රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු ලිපිය අනුව අධිකාරියට පූර්ණ අයිතියක් ඇති ජයා කන්ටේනර් ටර්මිනල්ස් සමාගමෙන් 2017 වර්ෂය දක්වා ලාභාංශ ලෙස රු. 56,299,347 ක් ලබා ගෙන අධිකාරිය හරහා මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කරන ලෙස දන්වා තිබුණද මෙතෙක් අදාළ ප්‍රේෂණය කිරීම් සිදු කර නොතිබුණි.

එකඟ නොවේ.

මෙම ලිපිය සඳහා අංක FD/DF/02 දරණ 2018-07-26 දිනැති ලිපිය මගින් පිළිතුරු සපයා ඇත.

මහා භාණ්ඩාගාර ලිපිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ)2018 සැප්තැම්බර් 04 දිනැති අංක PE/EN/REV/REQ/2018 දරණ ලිපිය මගින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්ගේ ලාභාංශ දායකත්වය ලෙස රු. මිලියන 350 ක මුදලක් ඒකාබද්ධ අරමුදලට ලබාදෙන ලෙස අධිකාරිය වෙත දන්වා තිබුණද එම මුදල ප්‍රේෂණය කිරීමට අධිකාරිය කටයුතු කර නොතිබුණි.

එකඟ නොවේ.
ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය පනත අනුව ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය පිහිටුවීමේදී රජය විසින් දරන ලද ප්‍රාග්ධනයෙන් 8% ක උපරිමයකට යටත්ව ලාභාංශ ලබාදිය යුතු බව සඳහන් කර ඇත. කෙසේ වුවත් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියට ලාභාංශ ගෙවීමෙන් නිදහස් කර ඇති බව 2018.04.24 දිනැති ලිපිය මගින් දැනුම් දී ඇත. ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් ජාතික වැදගත්කමකින් යුතු වරාය ව්‍යාපෘති සඳහා ලබාගත් ණය මුදල් පියවීම ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින්ම සිදුකරන බැවින් අදාළ නිදහස් කිරීම සිදුකර ඇත.

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු ලිපිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) කොළඹ වරායේ දැනට බහාළුම් හැසිරවීම සඳහා ක්‍රියාත්මක පර්යන්ත අතුරින් ගැඹුර (Draft) මීටර් 14.25 ට වඩා වැඩි නැව් පැමිණිය හැකි එකම පර්යන්තය, කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහාළුම් පර්යන්තය (C.I.C.T) පමණක් වන අතර එහි ධාරිතාවය වසරකට විසිසම ඒකක මිලියන 2.4 ක් වේ. 2018 වර්ෂයේ දී එම පර්යන්තය වෙත ගැඹුර මීටර් 14.25 ට වැඩි නැව් 308 ක් පැමිණ තිබූ අතර මුළු බහාළුම් ඒකක මිලියන 2.6 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් මෙහෙයවා තිබුණි. එය උපරිම ධාරිතාවයද අභිබවා ගිය තත්ත්වයක් බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, 2017 වර්ෂයට සාපේක්ෂව එම පර්යන්තයේ බහාළුම් හැසිරවීම සියයට 12 ක වර්ධනයක් සිදුව තිබූ අතර ඉදිරියේදීද පර්යන්ත සේවා ඉල්ලුමේ වර්ධනයක් පැවතියහොත් කොළඹ වරාය පර්යන්ත සැපයීමේ

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

එකඟ වේ.
කොළඹ ජාත්‍යන්තර බහාළුම් පර්යන්තය (CICT) සිය උපරිම ධාරිතාව ද අභිබවා ගිය තත්ත්වයක් ඇතිවීමට ප්‍රධාන හේතුව ලෙස ආකර්ශණීය අලෙවිකරණ මූලෝපායන් භාවිතය සහ එලදායිතාවයේ වර්ධනය දැක්විය හැකිය. අලෙවිකරණ මූලෝපායන් මාර්ගයෙන් බහාළුම් අංගනයේ රඳවා තබන කාලය (Dwell time) අඩු කොට ඇති අතර, එමගින් වැඩි බහාළුම් ප්‍රමාණයක් වාර්ෂිකව හැසිරවීමේ හැකියාව උදාකරගෙන ඇත. එලදායිතාව වර්ධනයට මූලිකව හේතු වී ඇත්තේ නවීන ආකාරයෙන් නිර්මාණය කරන ලද අංගනය, නවීන යන්ත්‍රෝපකරණ, පරිගණක පද්ධතිය සහ මානව සම්පත් කළමනාකරණය දැක්විය හැකිය. CICT ආයතනය සතු ගැන්ට් දොඹකර දොළහම ද්විත්ව එසවුම් (Twin Lifter) හැකියාව ඇති අතර, එමගින් එකවර අඩි විස්සේ බහාළුම් දෙකක් එසවිය හැකි නිසා එලදායිතාව අධික ලෙස වර්ධනය වීම

නිර්දේශය

බහාළුම් වර්ධනය පිලිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදු කොට අනාගතයේදී ඇතිවිය හැකි ඉල්ලුමේ වැඩිවීමට මුහුණ දීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

ගැටළුවකට මුහුණ දෙන බව නිරීක්ෂණය විය.

කෙසේ වුවද කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාළව දේශීය බැංකුවකින් සම්පාදිත අරමුදල් මගින් බහාළුම් ඒකක 800,000 ක වාර්ෂික ධාරිතාවයක් සහිත ඉදිකිරීම් පිරිවැය රු.මිලියන 11,168 ක් වූ මීටර් 18 ක ගැඹුරැති හා මීටර් 440 ක් දිගැති නැගෙනහිර බහාළුම් පර්යන්තයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු 2016 අප්‍රේල් මාසයේ අවසන් කර තිබුණද නැව බඩු මෙහෙයවීම සඳහා අවශ්‍ය ග්‍රැන්ට් දොඹකර ඇතුළු උපකරණ සපයා ගෙන මෙම පර්යන්තයේ මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට 2019 අප්‍රේල් 30 දින දක්වාද අධිකාරිය කටයුතු කර නොතිබුණි.

අනිවාර්යයෙන් සිදුවන්නකි. එබැවින් වරාය අධිකාරිය සතු පර්යන්ත සඳහාද ඉහත අයුරින් නවීන සැලසුම් සහ යන්ත්‍රෝපකරණ ආදිය හඳුන්වා දීම තුළින් නව ආයෝජන සඵලදායී ලෙස යොමු කරවීමෙන් උපරිම ඵලදායීතා මට්ටමක් අත්කර ගැනීම තුළින් වාර්ෂිකව බහාළුම් ධාරිතාවය වර්ධනය කරගත හැකිය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උහන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය

අධිකාරිය සතු කොළඹ වරායේ පිහිටි මෙට්‍රික් ටොන් 6,400 ක ධාරිතාවයකින් යුත් පැරණි තෙල් ටැංකි 10 ක් 2015 වර්ෂයේ සිට උහන උපයෝජිතව පැවතුනි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

මෙම තෙල් ටැංකි 10 කල්බදු පදනම මත ලබාදීමට අවශ්‍ය රජයේ තක්සේරු වාර්තා ලබාගෙන ඇති අතර කල්බදු පදනමින් මෙම ටැංකි බදුදීම සඳහා අවශ්‍ය ටෙන්ඩර් කටයුතු මේ වනවිට සිදුකරමින් පවතී. 2018 වර්ෂය තුළදී දෛනික පදනමින් වරාය අධිකාරිය අනුමත ගාස්තු මත ලබාදීමෙන් රුපියල් 29,961,157/= ක ආදායමක් උපයා ඇත.

නිර්දේශය

තෙල් ටැංකි සංකීර්ණය කල්බදු පදනම මත ලබාදීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.